

1 Souhrn

Tereza Hanáková

Vliv věku a jiných faktorů na cytosolovou koncentraci steroidních receptorů u karcinomu prsu

Diplomová práce

Univerzita Karlova v Praze, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Farmacie

V diplomové práci jsme statisticky zpracovávali cytosolové výsledky estrogenových a progesteronových receptorů (ER a PR) u pacientek s diagnózou nádoru prsu získané z hradecké a pardubické laboratoře.

Pomocí různých metod hodnocení věkové závislosti koncentrací ER a PR jsme porovnávali hodnoty ER a PR u premenopauzálních a postmenopauzálních pacientek. Používali jsme především metody využívající výpočty velkého počtu mediánů sousedních překrývajících se skupin pacientek. Nejprve jsme (v tabulce programu Excel) seřadili výsledky podle věku pacientek a vytvořili jsme skupiny pro výpočet mediánů z pacientek ve vzájemném sousedství. Tyto skupiny byly konstituovány pomocí podobnosti věku pacientek, nebo naopak tak, aby měly stejný počet pacientek – jejichž věk byl také podobný, ale ne konstantně. Věkové rozdíly v těchto skupinách byly větší v takovém věku, ve kterém byla nízká frekvence vzniku těchto nádorů.

Všimáli jsme si v jednotlivých grafech shodných věkových nárůstů či poklesů a také odlišností pacientek z různých měst a tyto naše výsledky jsme porovnávali s literaturou.

Cílem bylo také prokázat shodu se zahraničními pracemi a s některými bakalářskými a diplomovými pracemi školícího pracoviště o nárůstu ER s věkem. Dalším cílem bylo ujasnit závislost PR na věku, která nebyla ve všech pracích jednotně prokázána.

Upozornili jsme také na nebezpečí rigidního používání věkových rozmezí – která se osvědčila v pracích jiných autorů.

Ale především je nutno poukázat, že existují autoři, kteří nerespektují např. význam věku, ve kterém dochází k nástupu menopauzy pro regulaci ER a PR. Tím mohou zastířit významné skutečnosti ve změnách koncentrace ER a PR a přispívat k vyvození nesprávných závěrů, které se promítnou do nevhodně zvolené léčby.

Naše metoda (využívající zpracování výsledků ER a PR velkého počtu mediánů sousedních překrývajících se skupin pacientek) by měla přispět k větší přesnosti detekce hormonálních změn v koncentracích receptorů a tedy i k správnějšímu rozhodování ohledně terapie.

Námi použitá metoda studia věkové závislosti ER a PR by mohla také odhalit např. abnormality ve složení statistického souboru pacientek. Tyto abnormality mohou být způsobené např. rozdíly mezi regiony v používání hormonální substituční léčby menopauzálních obtíží. Např. u náhodských pacientek byla věková závislost ER i PR velmi necharakteristická.

Přesnost výsledků také záleží na velikosti souboru - tedy na počtu vyšetřovaných pacientek.

Malé soubory často nepřinášejí spolehlivé výsledky, protože např. do určitého věkového rozmezí zahrnou méně pacientek